

Ad@ i J@ś na matematycznej wyspie, PAKIET 26, SCENARIUSZE LEKCJI, nazwa zasobu: nauczyciel_3_26, do zastosowania z: uczeń_3_26 (materiały dla ucznia), pomoce multimedialne zgromadzone na www.matematycznawyspa.pl: *Gra planszowa* (676_mat_gra_planszowa).

Klasa III, edukacja społeczna, krąg tematyczny „Agresji mówię – STOP!”

Temat: „Słup soli”

Cele edukacyjne:

- wprowadzenie pojęć *przemoc, agresja, asertywność*,
- kształcenie umiejętności rozmowy na tematy związane z rodziną i środowiskiem rówieśników,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się nabytą wiedzą,
- doskonalenie umiejętności pracy w grupie.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- wie, co oznaczają pojęcia *przemoc, agresja*,
- wie, że przemoc i agresja to zachowania negatywne,
- rozmawia na tematy związane z rodziną i środowiskiem rówieśników,
- wykorzystuje w rozmowie przykłady z życia i literatury,
- współpracuje w grupie.

Metody: rozmowa kierowana, pogadanka, metoda zadaniowa, pokaz filmowy.

Formy pracy: praca zespołowa, praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: komputer z rzutnikiem multimedialnym/tablica multimedialna, krótkie filmy z przykładami agresji i przemocy oraz informacjami, jak te zachowania pokonać (filmy powinny być dostosowane do wieku dzieci), dla grup: arkusze brystolu, mazaki, kredki, klej, nożyczki, kolorowe czasopisma, słownik języka polskiego.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel informuje uczniów, że w tym tygodniu będą zajmować się trudnym tematem, jakim jest przemoc i agresja. Prosi, aby uczniowie własnymi zdaniami wyjaśnili, czym są te dwa zjawiska. Uczniowie mogą się odwoływać do przykładów z życia i literatury. Następnie nauczyciel pyta uczniów, gdzie mogą znaleźć wyjaśnienie znaczenia wyrazów *przemoc* i *agresja*. Tak prowadzi rozmowę, aby dzieci przypomniały sobie, z jakiego słownika odczytują zawsze definicje słów. Na koniec chętni uczniowie odczytują definicje ze słownika języka polskiego.

2. Nauczyciel dzieli uczniów na cztery grupy. Każda grupa otrzymuje arkusz brystolu, mazaki, kredki, klej, nożyczki i kolorowe czasopisma. Zadaniem grup 1 i 2 jest przygotowanie słowno-obrazkowej definicji pojęcia *przemoc*, a zadaniem grup 3 i 4 jest przygotowanie słowno-obrazkowej definicji pojęcia *agresja*. Nauczyciel prosi uczniów, aby obserwowali, czy przy wspólnej pracy nie stają się czasami trochę agresywni, kiedy chcą coś osiągnąć.

3. Dzieci pracują w grupach. Po skończonej pracy każda grupa prezentuje i omawia swoje definicje. Na koniec nauczyciel prosi dzieci, aby wypowiedziały się na temat wspólnej pracy: czy wszystko przebiegało sprawnie, czy potrafiły się porozumieć ze sobą. Co zrobiła grupa, gdy ktoś próbował być agresywny?

4. Nauczyciel rozmawia z uczniami o rozwiązywaniu sytuacji trudnych i konfliktowych. Wyświetla krótkie filmy poświęcone temu tematowi, a uczniowie po każdym z nich wskazują, co można zrobić w danej sytuacji. W trakcie rozmowy z uczniami nauczyciel wprowadza pojęcie *asertywność*. Uczniowie wymieniają przykłady asertywnego zachowania. Nauczyciel zwraca uczniom uwagę, że bycie asertywnym nie oznacza, że nie należy czasami komuś pomóc nawet kosztem np. własnego czasu wolnego.

5. Uczniowie wspólnie z nauczycielem podsumowują lekcję.

Kl. III, edukacja polonistyczna, krąg tematyczny „Agresji mówię – STOP!”

Temat: „Słup soli”

SCENARIUSZ Z WYKORZYSTANIEM METODY PROJEKTÓW

Cele edukacyjne:

- kształcenie umiejętności pracy metodą projektów,
- zapoznanie z postacią Elżbiety Zubrzyckiej i jej twórczością,
- wprowadzenie lektury: E. Zubrzycka *Słup soli*,
- kształcenie umiejętności formułowania problemu poruszanego w książce,
- kształcenie umiejętności wyodrębniania postaci pierwszo- i drugoplanowych,
- kształcenie umiejętności ustalania kolejności zdarzeń w książce,
- kształcenie umiejętności oceny zachowania Guza,
- kształcenie umiejętności poprawnego zapisu wyrazów ze spółgłoskami miękkimi.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- pracuje metodą projektów,
- zna postać i twórczość Elżbiety Zubrzyckiej,
- wykonuje metryczkę książki pt. *Słup soli*,
- formułuje problem poruszany w książce,
- wyodrębnia postaci pierwszo- i drugoplanowe,
- ustala kolejność zdarzeń w książce,
- ocenia zachowanie Guza,
- poprawnie zapisuje wyrazy ze spółgłoskami miękkimi.

Metody: rozmowa, pogadanka, metoda ćwiczeniowa, metoda projektów.

Formy pracy: praca zespołowa, praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: karty pracy: *Ad@ i J@ś na matematycznej wyspie – materiały dla ucznia*, prezentacja multimedialna na temat twórczości E. Zubrzyckiej, książki autorki, książka *Słup soli*.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel informuje uczniów, że od tej lekcji będą pracować metodą projektów w ramach projektu pt. „Stop agresji!”. Efektem projektu będzie pikietą przeciwko agresji i przemocy (nauczyciel wspólnie z uczniami ustala, czym jest pikietą). Nauczyciel przypomina uczniom, na czym polega metoda projektu, zawiera z nimi umowę, ustala harmonogram działań. Propozycja opisu projektu:

Temat: Stop agresji!

Liczba spotkań: 7

Tematy spotkań:

1. Słup soli – 30 min
2. Asertywność krok po kroku – 45 min
3. Nie być jak słup soli – 75 min
4. Nie jesteś sam – 30 min
5. Plakaty i transparenty przeciw przemocy – 45 min
6. Nikt nie jest bezbronny – 45 min
7. Pikietą przeciw przemocy – 30 min

Zakładane osiągnięcia ucznia w pracy metodą projektów:

Uczeń:

- wie, że przemoc i agresja są zjawiskami negatywnymi,
- wie, jak przeciwdziałać agresji,
- szuka rozwiązań w sytuacjach trudnych,
- reaguje, gdy ktoś potrzebuje pomocy,
- wykonuje prezentację multimedialną pt. *Asertywność krok po kroku*,
- wykonuje przytulankę,
- wykonuje plakat i transparenty przeciwko przemocy,
- uczestniczy aktywnie w pikiecie przeciwko przemocy,
- współpracuje w grupie.

Umowa z uczniami:

- Pracujemy przez siedem zajęć.
- Pracujemy zespołowo i indywidualnie.
- Wszyscy sobie nawzajem pomagają.
- O współdziałaniu w pikiecie poprosimy rodziców, nauczycieli, uczniów i dyrekcję szkoły.

2. Nauczyciel przybliży uczniom postać i twórczość Elżbiety Zubrzyckiej, pokazując prezentację multimedialną na jej temat oraz książki przez nią napisane.

3. Następnie uczniowie wspólnie z nauczycielem próbują sformułować problem przedstawiony w książce pt. *Słup soli*, najpierw ustnie, potem pisemnie (zadanie 1 z karty pracy). Uczniowie odpowiadają na pytanie, co to znaczy *stać/być jak słup soli*.

4. Nauczyciel proponuje, by uczniowie wyodrębnili postacie występujące w lekturze, dzieląc je na pierwszo- i drugoplanowe (zadanie 2 z karty pracy). Potem uczniowie samodzielnie uzupełniają metryczkę książki *Słup soli* (np. w zeszytach lektur).

5. Nauczyciel rozmawia z uczniami nt. wydarzeń przedstawionych w lekturze. Uczniowie ustalają ich właściwą kolejność (zadanie 3 z karty pracy).

6. W nawiązaniu do omówionych wydarzeń uczniowie wypowiadają się na temat zachowania Guza, który dręczył młodszego kolegę. Oceniają jego zachowanie i uzasadniają swoją ocenę. Potwierdzają wypowiedź wybranym fragmentem lektury (zadanie 4 z karty pracy).

7. Nauczyciel przechodzi do drugiej części lekcji, w której uczniowie wykonują ćwiczenie ortograficzne związane z pisownią wyrazów ze zmiękczeniami (zadanie 5 z karty pracy).

Kl. III, edukacja matematyczna, krąg temat. „Agresji mówię – STOP!”

Temat: „Słup soli”

Cele edukacyjne:

- kształcenie umiejętności rozwiązywania równań jednodziałaniowych z niewiadomą w postaci okienka z wykorzystaniem środków graficznych,
- kształcenie umiejętności układania i rozwiązywania zadań tekstowych z niewiadomą w postaci okienka,
- kształcenie umiejętności układania pytań do podanych warunków,
- doskonalenie umiejętności pracy w grupie,
- rozwijanie umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- rozwiązuje równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka z wykorzystaniem środków graficznych,
- układa i rozwiązuje zadania tekstowe z niewiadomą w postaci okienka,
- układa pytania do podanych warunków,
- współpracuje w grupie,
- korzysta z tablicy multimedialnej.

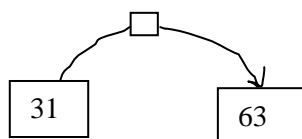
Metody: metoda czynnościowa, metoda ćwiczeniowa, rozmowa, ćwiczenia interaktywne.

Formy pracy: praca w parach, praca w grupie, praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: szary papier, karty pracy: *Ad@* i *J@ś na matematycznej wyspie – materiały dla ucznia*, komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny/tablica multimedialna, pomoc multimedialna *Gra planszowa*.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel dobiera uczniów w pary (mogą też być większe grupy) i każdej wręcza arkusz szarego papieru. Dzieci na jednej stronie rysują graf, taki jak:

Na drugiej stronie zaznaczają przykład działania na osi (podobnego typu jak poprzednio na grafie). Po skończeniu zespoły prezentują swoje przykłady pozostałym, np. przyczepiają arkusze na tablicy.

2. Uczniowie wracają na swoje miejsca i wykonują działania z zadania 1 w karcie pracy. Nauczyciel wyznacza osoby, które zapisują wyniki na tablicy. Później dzieci uzupełniają okienka i odczytują hasło.

3. Nauczyciel przypomina, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne, a także w jaki sposób oblicza się liczby, którymi należy uzupełniać działania z okienkami. Później dzieci wyznaczają liczby opisane w zadaniu 2. Ochotnicy odczytują wyniki.

4. Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Zespoły wykonują zadanie 3 – wspólnie dobierają liczby, tak aby otrzymać w sumie 87. Prowadzący przypomina, że trzeba wykorzystać wszystkie liczby podane z zadaniu. Przedstawiciele zespołów prezentują swoje propozycje.

5. Dzieci układają działanie z okienkiem do zadania z polecenia 4, a później je rozwiązują. Nauczyciel przechodzi między ławkami i sprawdza poprawność wykonania polecenia.

6. Uczniowie, w dalszym ciągu w grupach, układają pytania i rozwiązują zadania z polecenia 5 i 6. Nauczyciel wyznacza osoby, które odczytują swoje propozycje i zapisują działania do ich rozwiązania (możliwość jest kilka, np. *Ile rosło świerków? Ilu było sportowców z klas drugich?*, ale można również spytać: *O ile więcej rosło świerków niż dębów?*).

7. Dzieci ustalają i zapisują numery uczniów w zadaniu 7. Nauczyciel przechodzi między ławkami i sprawdza poprawność wykonania polecenia.

8. Nauczyciel uruchamia pomoc multimedialną *Gra planszowa*. Wybrani uczniowie podchodzą do tablicy i wykonują polecenia.

Klasa III, wychowanie fizyczne, krąg tematyczny „Agresji mówię – STOP!”

Temat: „Słup soli”

Cele edukacyjne:

- kształtowanie prawidłowej reakcji na sygnał,
- doskonalenie rzutów piłką lekarską,
- kształtowanie dużych grup mięśniowych,
- doskonalenie umiejętności pracy w grupie.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- prawidłowo reaguje na sygnał,
- potrafi rzucać piłką lekarską,
- prawidłowo wykonuje ćwiczenia,
- współpracuje w grupie.

Metody: metoda zadaniowa, metoda zabawowa.

Formy pracy: praca indywidualna, praca w grupie.

Środki dydaktyczne: piłki lekarskie, taśma miernicza, pachołki, skakanki, karimaty.

Przebieg lekcji:

1. Zbiórka. Sprawdzenie gotowości do zajęć. Uczniowie siadają w siadzie skrzyżnym w dużym kole. Nauczyciel rozpoczyna zabawę „Piłka przyjaźni”: podaje jednemu uczniowi piłkę lekarską, ten podaje ją dalej w prawą stronę do koleżanki lub kolegi. Gdy piłka wróci do osoby rozpoczynającej jej podawanie, nauczyciel podaje kolejną piłkę, która rozpoczyna obieg w lewą stronę.

2. Podział klasy na dwa rzędy przed linią startu. Na sygnał pierwszy zawodnik przeskakuje obunóż przez cztery piłki leżące na trasie biegu i wraca slalomem pomiędzy piłkami. Następnie startuje kolejny zawodnik z drużyny. Wygrywa zespół, który szybciej ukończy pierwszą konkurencję. Druga konkurencja polega na przeturlaniu piłki lekarskiej na odległość 3–4 metrów, tak aby strącić ustawiony tam pachołek.

3. Uczniowie ustawiają się na linii rzutu. Każdy z uczniów po kolei chwyta piłkę lekarską i rzuca nią oburącz na odległość. Nauczyciel dokonuje pomiaru odległości rzutu za pomocą taśmy mierniczej.

4. Uczniowie pobierają skakanki i swobodnie przeskakują je obunóż, jednonóż. Podział klasy na dwie grupy. Na sygnał nauczyciela wyścigi ze skakankami obunóż na odległość 10–15 metrów, powrót jednonóż.

5. Uczniowie dobierają się w pary. Każda para pobiera skakankę i karimatę. Pierwsza osoba z pary zakłada skakankę na pas, tak aby dwa końce za jej plecami mogła złapać druga osoba z pary, która siedzi z tyłu za nią na karimacie. Na sygnał następuje ciągnięcie koleżanki/kolegi z pary. Zamiana w parach. Zbiórka, zakończenie zajęć.

Kl. III, zajęcia komputerowe, krąg tematyczny „Agresji mówię – STOP!”

Temat: „Słup soli”

SCENARIUSZ Z WYKORZYSTANIEM METODY PROJEKTÓW

Cele edukacyjne:

- przypomnienie pojęcia *asertywność*,
- doskonalenie umiejętności pracy w programie PowerPoint,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się zewnętrznym nośnikiem pamięci.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- wie, czym jest asertywność,
- tworzy prezentację multimedialną w programie PowerPoint,
- dodaje do prezentacji fotografie i animacje z zewnętrznego nośnika pamięci.

Metody: rozmowa, metoda zadaniowa.

Formy pracy: praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: zestaw komputerowy dla każdego ucznia, fotografie i animacje pomocne w wykonaniu prezentacji multimedialnej *Asertywność krok po kroku* nagrane na nośnik pamięci.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel prosi uczniów, aby przypomnieli, czym jest asertywność. Następnie informuje ich, że na dzisiejszych zajęciach wykonają prezentację multimedialną pt. *Asertywność krok po kroku*. Wspólnie z uczniami ustala, co powinno się znaleźć w takiej prezentacji. Poszczególne kroki mogą być wspólne dla wszystkich uczniów, ale sposób zilustrowania ich powinien być indywidualny.

2. Nauczyciel pokazuje uczniom, jak do prezentacji multimedialnej można dodać zdjęcia i animacje. Uczniowie zgrywają przygotowane przez niego fotografie i animacje, a na koniec wykonują prezentację multimedialną.

3. Uczniowie oglądają swoje prezentacje. Najciekawsze z nich można zamieścić na stronie internetowej szkoły.

